

Conferència de Georg Kremnitz (20 de març del 2019). — Presentació del llibre *Katalanische und Okzitanische Renaissance*, en el marc del Duoc (Dimecres universitaris occitans i catalans de la Universitat de Toulouse II-Jean Jaurès), el conegut universitari i gran especialista de llengües i cultures diverses, entre les quals la catalana i l'occitana, va fer la seva intervenció en francès el dimecres 20 de març del 2019. Emprant la pantalla instal·lada, va començar indicant el seu propòsit (ho tradueixo): «El meu llibre procura descriure les evolucions lingüístiques, culturals i polítiques per tal de fer més comprensibles el que passa actualment i com a homenatge a totes les persones que es van consagrar a favor d'ambdues renaixences.».

Tot seguit, va donar la llista dels punts que tractaria, o sigui, a través dels noms propis de les personalitats històriques al·ludides o de diferents aplecs: Miroslav Hroch, Aribau/Rubió i Ors, Mistral jove/Roumanille, Balaguer, l'aplec del 1868, Mistral ancià, Perbosc/Estieu, Girard/Soula, Lafont, Pompeu Fabra, Montpeller 1976, Barcelona 2010.

El conferenciant va precisar també que una pregunta d'un estudiant li va donar la idea de fer el llibre. Igualment va esmentar algunes obres precedents com ara el llibre de Jordi Ventura, tot i ser aquest sobretot sociolingüístic. També el seu llibre sobre la visió dels catalans respecte als occitans fins al 1934. Passant al segle XVIII, hom observa un començament d'interès envers «la gent menuda» segons l'expressió de Kremnitz. Cita Ossian a Escòcia, després recorda l'alçament dels grecs contra els otomans i dels polonesos contra russos i prussians. Pel que fa a la Renaixença, s'inscriu dins el marc d'aquests moviments nacionals. A partir d'aquí, la política es compromet a dirigir les llengües.

Un autor txec, Miroslav Hroch, fa una anàlisi dels moviments lingüístics corresponents a aquests sorgiments nacionals. Per exemple, pel que fa als eslaus del sud o sigui els iugoslaus, una separació en dos estats, serbis i croats, porta a l'allunyament de les respectives llengües i a la no intercomprensió.

Tractant del cas de Bonaventura Carles Aribau, cal dir que no va participar a la Renaixença i, de fet, és «lo Gaiter del Llobregat» qui en fou l'iniciador. Quant al felibritge, aquest va ser fundat per Roumanille i Mistral. *Mireille* es va publicar bilingüe i així es va donar a conèixer l'autor.

El 1859, van ser restablerts els Jocs Florals, que ja existien al segle XIII, a imitació dels de Tolosa de Llenguadoc.

En aquesta època, els intel·lectuals d'avantguarda del moment eren Rubió i Ors i sobretot Milà i Fontanals. Entre 1859 i 1875 es van produir moltes coses: Mistral somia en una Europa federal; però tot canvia amb la Guerra del 70. Aleshores Mistral fa un canvi d'opinions i s'orienta cap a la ideologia dretana.

Després de la Primera República a Espanya, esmenta la influència del general Prim, però aquest fou assassinat.

Aleshores, surt la «Coup Santo» de Mistral i s'esdevé la trobada dels occitans i catalans a Montserrat el 1868. Però arriba la desavinença: els catalans es consideren representants d'un poble i els occitans poetes. A més, els catalans fan política amb la Lliga, primer, situant-se a la dreta. Més endavant «Solidaritat Catalana» prengué tots els escons al parlament espanyol, menys un. A Occitània, actuen Estieu i Perbosc. El 1923, Cemille Soula i Ismael Girard intenten introduir la llengua occitana amb llur revista.

Pel que fa a Pompeu Fabra i Alibert, als anys trenta, aquest darrer s'inspira en el primer per a la seva gramàtica llenguadociana.

Arriben les grans catàstrofes de la Guerra Civil (a Espanya) i la Segona Guerra Mundial amb retrocessos i algunes millores (llengües regionals reconegudes més o menys amb Pétain).

En general, podem dir que els catalans es reuneixen però els occitans en escasses ocasions: amb Robert Lafont a Montredon el 1976.

Després de la mort de Franco a Espanya, es vota la Constitució del 1978; però no hi falten problemes que són inherents al seu mode de redacció, amb un general de l'exèrcit que ho controla de sotamà.

Tot això explica l'actual crisi respecte a Catalunya i a França segueixen les mateixes dificultats de sempre amb les diverses llengües del país.

Michel CAMPRUBI

Convegno Internazionale «La Napoli del Re Alfonso il Magnanimo. *Curial e Güelfa*, la Cavalleria Letteraria e il Romanzo Moderno» (Napoli, 15-16 aprile 2019). — Il 15 e il 16 aprile del 2019 si è tenuto a Napoli il Convegno Internazionale «La Napoli del Re Alfonso il Magnanimo. *Curial e Güelfa*, la Cavalleria Letteraria e il Romanzo Moderno». Sede del Convegno sono stati due prestigiose istituzioni scientifiche allocate in luoghi storici molto intonati con la tematica. Il primo giorno i lavori del Convegno si sono svolti nella Biblioteca della Società Napoletana di Storia Patria, situata proprio nel Maschio Angioino o Castel Nuovo (la cui costruzione era stata affidata dal Re Alfonso all'architetto maiorchino Guillem Sagrera), il centro della corte e del potere Magnanimo a Napoli e, in generale, della Corona d'Aragona, dopo che l'importante, ricco e strategico regno di Napoli era entrato a farne parte. Il secondo giorno, sede del Convegno Internazionale è stata l'*Accademia Pontaniana*, istituzione che, oltre a essere l'accademia più antica in Italia, ci introduce all'interno di una discendenza di potere intellettuale e umanista che ci riporta indietro nel tempo, fino alla iniziale *Accademia Alfonsina* (ca. 1442-1443), chiamata così in onore del Re Alfonso, nella quale si riunivano i poeti e gli umanisti di Napoli sotto la "direzione" del grande umanista Antonio Beccadelli, il "Panormita", protetto dal Re Alfonso. Dopo la morte del Re, nel 1458, si passò al nome *Porticus Antonianus*, in onore di Beccadelli; e dopo la morte anche di questo, l'istituzione assunse il nome che ancora mantiene, *Accademia Pontaniana*, in onore dell'umanista Giovanni Pontano. È stato un valore aggiunto non da poco poter celebrare il Convegno Internazionale in queste due accademie, che si collegavano con fili diretti — se non addirittura un cordone — a strutture (architettoniche da una parte e di pensiero dall'altra) durature, create dal Re Alfonso e all'uso strategico che egli seppe fare delle idee e della cultura durante il suo governo: si tratta di luoghi e istituzioni che hanno trasceso le semplici pietre miliari cronologiche e a volte traballanti della storia.

Il Convegno Internazionale è stato un nuovo frutto della unione di forze e sforzi scambiati fra tre centri scientifici che si trovano a Napoli (Università degli Studi di Napoli Federico II e Università degli Studi Suor Orsola Benincasa) e a Alicante (ISIC-IVITRA: <<http://www.ivitra.ua.es>>). In realtà, si tratta del terzo Convegno Internazionale, nato dalla collaborazione tra Napoli ed Alicante, che hanno lavorato con splendida sinergia organizzativa. Nel 2016 (30 novembre – 3 dicembre), ha avuto luogo il Convegno Internazionale «Llull: filosofia, filologia, pedagogia, storia. Napoli all'epoca di Llull»; e nel 2018 (26-27 novembre), il Convegno Internazionale «Ausiàs March: leggere, editare, tradurre nel tempo».

Il Convegno Internazionale dedicato al Magnanimo e, in particolare, al *Curial e Güelfa*, alla cavalleria letteraria e al romanzo moderno, si è valso anche dell'onore di ottenere l'apporto organizzativo di molte prestigiose istituzioni napoletane, valenziane e catalane, che elenchiamo qui in ordine alfabetico: l'Accademia Pontaniana, l'Associazione Italiana di Studi Catalani [AISC], il *Center For Catalan Studies* della *University of California at Santa Barbara* (EUA), il Dipartimento di Studi Umanistici, l'*Institució Alfons el Magnànim-Centre València d'Estudis i Investigació* (IAM-CVEI), l'*Institut d'Estudis Catalans* (IEC), l'*Institut Ramon Llull*, le *Publicacions de la Universitat de València* (PUV), le *Publicacions de la Universitat Jaume I*, la *Seu Universitària de*